

РЕШЕНИЕ

№ 321

Гр. София, 04 юни 2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в открито съдебно заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БЛАГА ИВАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИРА МЕДАРОВА
КАЛИН КАЛПАКЧИЕВ

при участието на секретаря Н. ПЕЛОВА и след становище на прокурора от ВП Максим Колев, като разгледа докладваното от съдия Медарова наказателно дело № 77/24 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВКС е по реда на глава XXIII от НПК.

Образувано е по касационна жалба на подсъдимата Д. П. чрез упълномощения ѝ защитник адв. С. Г. срещу въззивно решение № 140/01.12.2023 г. на Апелативен съд –гр. Велико Търново, постановено по в.н.о.х.д. № 20234000600217/2023 г.

В жалбата на защитата на подсъдимата М. са релевирани всички касационни основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК и се правят алтернативни искания за отмяна на въззивното решение и за оправдаване на подсъдимата по предявеното ѝ обвинение, алтернативно, за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на окръжния съд или като втора алтернатива, за намаляване на наложеното наказание.

В подкрепа на наведените касационни основания се сочи неправилна доказателствена оценка на свидетелските показания по делото, които не са интерпретирани съобразно действителното им съдържание и не са оценени в съответствие с протоколите от извършените претърсвания и изземвания от жилището и кабинета на подсъдимата, както и с изготвените ВДС чрез използване на СРС от подслушаните ѝ телефонни разговори. Твърди се, че дактилоскопната експертиза по делото е била игнорирана при оценката на обясненията на подсъдимата, които ѝ кореспондират напълно, което е довело до неправилно възприета фактическа обстановка. Излагат се доводи за неправилно формулирано обвинение с предявения обвинителен акт, който не съдържа данни за мястото на извършване на престъплението; за неправилен отказ за допускане до разпит на свидетелката Г. К. (включително и посредством видеоконференция) относно ключови обстоятелства от значение за доказаността на обвинението, както и отказ за приобщаване по делото на електронна кореспонденция между същата свидетелка и подсъдимата и за проверката ѝ чрез назначаване на техническа експертиза. Отделно се твърдят нарушения при изготвянето на мотивите към въззивната присъда чрез възпроизвеждане на първоинстанционните мотиви без собствен

доказателствен анализ, което е довело до пороци при формиране на вътрешното убеждение на въззивния съд по фактите на обвинението.

Показанията на свидетелите М. и И. К. за срещата им с подсъдимата преди прегледа пред лекарската комисия се твърди, че са превратно интерпретирани, при което не е установена действителната цел на посещението им, а именно преглед на медицинските документи на И. К., което не е част от длъжностните задължения на подсъдимата като председател на ТЕЛК. При тези фактически данни поведението ѝ по приемане („прибиране“) на инкриминираната парична сума се оценява като несъставомерно, защото не е свързано с изпълнение на служебни задължения. В жалбата се твърди доказателствена необезпеченост на авторството на подсъдимата в извършване на процесното деяние, на базата на което се поддържа и неправилно приложение на материалния закон чрез признаването ѝ за виновна в престъпление, което не е извършила.

Явната несправедливост на наказанието се извежда от прекомерната продължителност на определените пробационни мерки, които според защитата е следвало да се определят в рамките на минималния законов размер.

Пред касационната инстанция подсъдимата М. се представлява от упълномощения защитник адв. Г., който поддържа касационната жалба на подзащитната си по изложените съображения и с направените алтернативни искания за отмяна или изменение на въззивната присъда. Защитникът на подсъдимата акцентира върху липсата на обективна страна на деянието, която намира за недоказана от наличната по делото доказателствена съвкупност, от която не се установява получаването на инкриминираната парична сума с цел да изпълни служебни задължения като председател на ТЕЛК. Както и сочи, че ако се приеме за установено, че тази сума е била приета, по делото липсват доказателства, че това е било извършено по повод служебните задължения на М. като председател на ТЕЛК. Позовава се на противоречия в мотивите към присъдата на апелативния съд относно местоработата на подсъдимата (посочено е, че работи в [населено място], докато в действителност тя е работела в [населено място]) на отказа на съда да допусне до разпит свидетелката Г. К. и на липсата на мотиви към новата присъда. В заключение поддържа алтернативните искания от жалбата в последователността, в която са посочени.

Подсъдимата М. в последната си дума пред ВКС предоставя решението на съда и моли да се вземе по справедливост.

В съдебно заседание пред ВКС прокурорът от Върховна прокуратура намира касационната жалба на подсъдимата за неоснователна и счита, че следва да бъде оставена без уважение. Соочи, че решението на апелативния съд е правилно и законосъобразно и при постановяването му не са допуснати процесуални нарушения. Намира правната квалификация на деянието за правилна и съответна на доказателствата по делото, както и посочва, че в присъдата на апелативния съд са изложени подробни мотиви в подкрепа на правните му изводи, от които става ясна логиката на съда и волята му за вземане на решението за присъдата. Показанията на свидетелите К. намира за правилно интерпретирани по въпроса за срещата им с подсъдимата при отчитане на кореспонденцията им с ВДС от използване на СРС по отношение мобилната им комуникация, поради което счита, че присъдата следва да бъде оставена в сила.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, след като обсъди основанията, наведени в касационната жалба на подсъдимата М. и като съобрази доводите на страните от съдебно заседание, в рамките на законовите си правомощия по чл.347, ал.1 от НПК, намира за установено следното:

С присъда № 11/02.06.2023 г. на Окръжен съд- гр. Ловеч, постановена по н.о.х.д. № 202243002002214/2022 г. подсъдимата Д. П. М. е призната за виновна в това, че на 28.01.2019 г. в качеството на длъжностно лице председател на ТЕЛК – (населено място) приела дар – парична сума в размер на 200 (двеста) лв., която не ѝ се следва, за да извърши действие по служба, да издаде ЕР № 0229 от Зас. № 014/29.01.2019 г. на ТЕЛК общи заболявания към МБАЛ „болница“ – (населено място), поради което и на осн. чл.301, ал.1 от НК и чл.55, ал.1, т.2, б. „б“ от НК е осъдена на наказание „пробация“ с пробационните мерки по чл. 42а, ал.2, т.1, 2 и 5 от НК за срок от две години, като периодичността на изпълнение на мярката по т.1 е определена на два пъти седмично.

С присъдата, на осн. чл.59, ал.1 от НК е приспаданото при изтърпяване на наказанието пробация предварителното задържане на подсъдимата и времето, през което е била с мярка за неотклонение „домашен арест“.

Подсъдимата М. е осъдена, на осн. чл.189, ал.3 от НПК да заплати направените по делото разноси и съдът се е произнесъл по веществените доказателства.

С решение № 140/01.12.2023 г. на Апелативен съд – гр. Велико Търново по в.н.о.х.д. № 20234000600217/2023 г. присъдата на окръжния съд е изменена, като е отменена в частта, с която съдът е постановил отнемане в полза на държавата на сумата от 15 680 лв. и 550 евро и на подсъдимата М. е постановено да се върне сумата от 14 180 лв. и 550 евро, а сумата от 1500 лв., за която не е установено на кого принадлежи да се отнеме в полза на държавата, на осн. чл. 112, ал.1 от НПК ако в едногодишен срок от приключване на наказателното производство не бъде потърсена от собствениците ѝ. В останалата част присъдата е била потвърдена.

Касационната жалба на подсъдимата М. е подадена в законовия срок по чл.350, ал.2 от НПК от активно легитимирана страна срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт, поради което е допустима, като разгледана по същество се прецени за неоснователна.

Приоритетен отговор следва да бъде даден на оплакването по чл. 348, ал.1, т.2 от НПК при постановяване на въззивното решение, доколкото проверката за правилното приложение на материалния закон може да се осъществи само в рамките на правилно формирано вътрешно убеждение по фактите на обвинението и при липсата на процесуални нарушения със съществен характер.

Оплакването за неправилно формулирано обвинение с внесения обвинителен акт, поради неяснота относно мястото на извършване на деянието се намери за неоснователно.

Допустимостта на навеждането пред касационния съд на доводи по формулировката на обвинението, предявено с обвинителния акт по делото се извежда от преюдициалното заключение на СЕС от 21 октомври 2021 г. по дело С-282/20, съгласно което правото на предоставяне на подробна информация относно обвинението по смисъла на чл. 6, & 3 от Директива 2012/13/ЕС относно правото на информация в наказателното производство и чл. 47 от Х. на основните права на ЕС следва да се обезпечи по време на цялото наказателно производство. Както и че цитираните норми от правото на ЕС следва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национално законодателство, което не предвижда процесуален ред за отстраняване след разпоредително заседание по наказателно дело на неяснотите и непълнотите, които опорочават съдържанието на обвинителния акт и нарушават правото на обвиняемия/подсъдимия да му бъде предоставена подробна информация относно обвинението.

В обстоятелствената част на обвинителния акт се съдържа подробно описание на действията на подсъдимата по получаване на наследващата ѝ се

парична сума, предмет на обвинението, в това число и на мястото, на което същата ѝ е била предадена, а именно служебният кабинет на М., в болница, находяща се в [населено място]. Описанието е детайлно и съдържа пълна информация за мястото на деянието. Обвинителният процесуален документ е единен и се състои от обстоятелствена част и диспозитив, поради което неизписването в диспозитива на същия населеното място, в което е осъществен процесният подкуп при наличното пълно описание на това обстоятелство в неговата обстоятелствена част е достатъчно за да се приеме, че подсъдимата е била информирана в пълнота за предявеното ѝ обвинение и не е била възпрепятствана да организира и реализира своята защита, поради което не е налице твърдяното съществено процесуално нарушение, изведено от непълната и неясна формулировка на обвинението.

Наведеното с жалбата възражение срещу доказателствената оценка на гласните доказателствени средства, изходящи от свидетелите К. и депозираните от подсъдимата, поради превратна интерпретация на първите и неоснователно игнориране на обективността на обясненията на М. също е неоснователно. Контролираният въззивен съд е анализирал детайлно показанията на посочените свидетели както относно вътрешната им устойчивост, така и посредством съпоставка с останалия доказателствен материал и правилно е намерил, че същите са истинни и правдиви и отразяват обективно поведението на подсъдимата по получаване на процесния наследващ ѝ се дар. Оценката на показанията на свидетелите К. законосъобразно е била извършена през призмата на разпоредбата на чл. 121, ал.1 от НК с оглед обстоятелствата, за които са свидетелствали и възможността да бъдат уличени в извършване на престъпление по повод даването на наследващия се дар на подсъдимата М..

Въззивният съд е аргументирал становището си да даде вяра на показанията на свидетелите К. от досъдебното производство от една страна с изминалия период от време и от друга с обстоятелството, че се касае за показания, депозиран по реда на чл. 223 от НПК, пред съдия от съответния съд, което е гаранция за това, че същите са дадени в спокойна обстановка и без свидетелите да са били обект на неправомерно въздействие, което би могло да компрометира тяхната истинност. Апелативният съд е отчетел последователността на показанията на свидетелката К. и липсата на противоречия при двата разпита, като прочитът на показанията ѝ от досъдебното производство е поради липсата на спомен за конкретни детайли относно инкриминираното деяние, а не поради несъответствие на заявеното пред съда с показанията ѝ от досъдебната фаза. По отношение на свидетеля К. приобщаването на показанията му от досъдебното производство е поради заявена от него липса на спомен за обстоятелствата, свързани с предоставянето на подсъдимата на процесната наследваща ѝ се парична сума, но след прочитането им свидетелят е заявил, че ги поддържа изцяло и не е оспорил тяхната обективност.

Посочените гласни доказателствени средства са били подложени на проверка и посредством съпоставка с останалите събрани по делото свидетелски показания и писмени доказателства, при което е отчетена взаимната им кореспонденция едни с други. Контролираният въззивен съд е съпоставил показанията на медицинския персонал на болницата, ангажиран с процедурата по издаване на решения на ТЕЛК - (населено място), председателствана от подсъдимата и правилно е намерил, че инкриминираното решение е получено от свидетеля К. без при издаването му да са спазени реда за преглед и освидетелстване на пациенти, който е бил установен. Свидетелят К. се е явил в болничното заведение в по-късен час от този, който му е бил посочен в уведомлението за явяване пред комисията, в 10.30ч. вместо в 8.30 ч. (и в който обичайно са започвали заседанията на ТЕЛК) и без да е бил подлаган на личен преглед или да са били обсъждани представените от него документи от

членовете на комисията е получил решението същия ден в 13.00 часа, по указание на подсъдимата.

Не се намери за основателно и възражението от жалбата за превратна интерпретация на показанията на свидетелите К. за срещата им с подсъдимата на процесната дата, както и относно целта на даването на инкриминираната парична сума. Прочитът на показанията на свидетелката М. К. показва, че контролираните съдилища са ги оценили съобразно действителното им съдържание и смисъл. В приобщените показания пред съдия от досъдебната фаза се съдържа детайлно обяснение на причината за даването на паричната сума – получаване на решение на ТЕЛК с инвалидност над 50% за нейният съпруг, както К. е посочила „не да се подсигури, а да има реални факти“. От същите показания е установено, че сумата от 200 лв. е била дадена именно с цел издаване на конкретно решение на ТЕЛК, в което да се отрази съответният процент инвалидност.

Възраженията, че подсъдимата не е била уведомена от свидетелите К. за това тяхно желание при посещението им в кабинета ѝ на 28. 01. 2019 г., поради което фактическите изводи на решаващите съдилища са основани на предположения не е съобразено с цялостната доказателствена съвкупност и нейният обективен анализ. Поведението на двамата свидетели правилно е било разгледано в контекста на наличните по делото ВДС, събрани чрез използване на СРС за проведените телефонни разговори между подсъдимата и нейната дъщеря както и с лицето Г. К., които кореспондират с показанията на К. относно механизма на деянието (свидетелката К. е потърсила съдействие от тяхна съседка Г. К. за връзка с подсъдимата по повод категорията инвалидност, която съпругът ѝ е желал да получи и по указания на същото лице двамата са отишли при подсъдимата с документи и пари, след като Г. К. е разговаряла с М. и тя ѝ е казала как следва да процедира).

По отношение предаването на инкриминираната парична сума, показанията на К. са непротиворечиви относно това, че сумата от 200 лв. е поставена в хартиен плик и заедно с наличната документация, необходима за категоризацията на К. е предоставена на подсъдимата, която е върнала документите, а паричната сума е задържала за себе си.

Въззивният съд е формирал фактическите си изводи за поведението на подсъдимата по приемане на сумата от 200 лв. на процесната дата, за да издаде на И. К. решение на ТЕЛК с процент инвалидност на базата на правилна оценка на релевантните доказателства, показания на свидетелите И. и М. К., на свидетелите Д., К., Г., А., медицински персонал в болничното заведение, на ВДС, събрани чрез използване на СРС и заключенията на техническата експертиза за мобилния телефон на свидетелката М. К.. Съвкупният анализ на описаната доказателствена съвкупност е процесуално издържан и законосъобразно е довел до формиране на вътрешно убеждение, което не страда от процесуални пороци.

Контролираният въззивен съд правилно е аргументирал становището си за обективност на показанията на свидетелите К. относно това, че са предоставили на подсъдимата М. парична сума от 200 лв., с цел на К. да се издаде свидетелство за ТЕЛК с кореспонденцията им с приложените по делото ВДС, събрани чрез използване на СРС от подслушаната телефонна кореспонденция между свидетелката Г. К. (която е била заличена, поради невъзможност да се призове) и подсъдимата от една страна и със свидетелката М. К. от друга.

Възраженията за отказ да се допусне до разпит в качеството на свидетел лицето Г. К. пред въззивния съд, което се оценява като съществен процесуален пропуск е неоснователно. В практиката на Върховния съд е последователно застъпвано становището, че не всеки отказ за събиране на доказателства може да се

оцени като процесуално нарушение със съществен характер, като преценката е на база доказателствената му тежест спрямо главния факт на доказване.

По настоящото дело, разпитът на Г. К. като свидетел се иска относно проверка на показанията на свидетелите К. за целта на посещенията им при подсъдимата и причината, поради която са ѝ дали паричната сума, предмет на обвинението по делото. Първоинстанционният съд е положил максимални усилия за издирването на Г. К. с цел призоваването ѝ по делото, но поради трайното ѝ отсъствие от страната не е могъл да я намери, за да я разпита в качеството на свидетел.

Възражението, че съдилищата по фактите не са приобцили по делото разпечатки от кореспонденция между свидетелката М. К. и Г. К. и не са изследвали същата с техническа експертиза е напълно неоснователно, тъй като е изцяло извън подлежащите на доказване факти, релевантни за обвинението и съдът няма задължение да събира подобни доказателства, които не касаят пряко предявеното обвинение. Независимо от това обстоятелство ненамирането на посоченото лице не препятства разкриването на фактите по делото, поради достатъчен обем налични доказателства, в подкрепа на доказаността на предявеното обвинение.

При преценката на основателността на възражението, че липсата на разпит като свидетел на Г. К. е съществен процесуален пропуск следва да се отчете на първо място, че обвинението не се основава на показания на това лице, депозирани в качеството ѝ на свидетел, дадени в отсъствието на подсъдимата, на които тя не може активно да се противопостави като участва лично или чрез защитник в нейния разпит, както и обстоятелството, че съдът е положил всички разумни усилия за нейното локализиране, но не е могъл да я намери, за да я конституира в качеството на свидетел.

В материалите по настоящото дело не се съдържа разпит на Г. К. като свидетел и предявеното срещу подсъдимата обвинение, респективно присъдата на първата инстанция и потвърдителното въззивно решение не се основават на доказателства, събрани чрез разпит на свидетел от досъдебното производство, който не е бил разпитан пред съда и с участието на страните. Независимо от това в обвинителния акт по делото се съдържат обстоятелства, свързани с изявление на същото лице по повод извършването на инкриминираното деяние от подсъдимата, което обуславя правния интерес на подсъдимата от личния разпит на Г. К., в която връзка първият съд правилно е уважил искането на защитата и е допуснал конституирането ѝ като свидетел по настоящото дело. Последващото ѝ заличаване е след многократни опити от страна на съда да бъде призована по делото и след като е установено, че К. пребивава трайно извън страната и има местоживееене в друга държава, като адресът ѝ е неизвестен и не е могъл да бъде установен.

В тази връзка следва да се посочи, че практиката на ЕСПЧ и на СЕС не изключва допустимостта на показания на т.н. „отсъстващи свидетели“, освен ако е налице уважителна причина за неявяването на свидетеля в съдебната фаза на наказателното производство, показанията на този свидетел не са единственото или определящото основание за осъждането на обвиняемия и съществуват достатъчно компенсиращи фактори, за да се неутрализират трудностите, причинени на обвиняемия и на неговия адвокат поради вземането предвид на посочените показания“ (преюдициално заключение по дело С-348/21). Задължението в тези случаи на решаващия съд е да провери налице ли е уважителна причина за отсъствието на свидетеля, (касае се за свидетели на обвинението) като в хипотезата, в която свидетелят не може да бъде намерен съдът е длъжен да положи всички усилия, които разумно могат да се очакват от него, за да осигури явяването на свидетеля. Както и: „че ако показанията на отсъстващия свидетел могат да бъдат

потвърдени с други доказателства, преценката доколко тези показания са определящи зависи от доказателствената сила на посочените други доказателства, така че колкото по-голяма е последната, в толкова по-малка степен показанията на отсъстващия свидетел могат да се считат за определящи (решения на ЕСПЧ по делото S. с/у Германия).

По настоящият казус съществено за доказаността на предявеното обвинение е поведението на подсъдимата по приемане на предоставената ѝ от свидетелите К. парична сума и последващите ѝ действия по издаване на решението на ТЕЛК за свидетеля К. Възраженията от жалбата, че паричната сума е била с цел проверка на документи не намират подкрепа в материалите по делото, доколкото от показанията на свидетелите се изяснява, че след като подсъдимата е приела паричната сума е заявила на К. да се яви на следващия ден, за да получи решението си. Впоследствие, свидетелят е получил решението на ТЕЛК без да се провежда процедура по преглед и освидетелстване.

Оплакванията на защитата, свързани с оспорване на правилността на установените факти сочат на необоснованост на контролираното въззивно решение, която не е включена в пределите на касационната проверка и не се проверява от ВКС. Касационният съд, съобразно предоставените му правомощия по чл. 348, ал.1 от НПК проверява само юридическата правилност на формиране на вътрешното убеждение на решаващите съдилища по фактите на обвинението, а не и самите факти по същество, които не подлежат на касационен контрол. С оглед изложеното възраженията срещу конкретни факти, възприети в решението на апелативния съд не могат да бъдат обсъждани в хода на настоящата касационна проверка, включително и относно това по какъв начин подсъдимата е взела плика с паричната сума и др.

Аналогично следва да бъдат оставени без отговор възраженията от жалбата за това, че от приложена по делото докладна записка се установява предварителна информираност на полицейските органи за действията на подсъдимата по приемане на наследващата ѝ се парична сума, а органите на досъдебното производство не са предприели действия по предотвратяване на престъплението, тъй като това е изцяло в правомощията на разследващите органи и прокуратурата, а не и на съда и от друга страна - от съдържанието на докладната записка не могат да се извеждат доказателства, поради това, че не представлява закрепен в НПК способ за тяхното събиране, а допустимата доказателствена стойност на този документ се отнася само до авторството на съставителя.

По повод липсата на дактилоскопни следи върху иззетите от жилището на М. различни суми пари в пликове и документи (в български лева и валута), въззивният съд е приел, че нямат връзка с инкриминираното деяние и е върнал паричните средства на подсъдимата, поради което това обстоятелство правилно е оценено като ирелевантно спрямо предявеното обвинение.

С оглед изложеното относно липсата на допуснати съществени процесуални нарушения в доказателствената дейност на въззивния съд, които да са довели до опорочаване на вътрешното му убеждение по фактите на обвинението, искането за отмяна на контролираното решение и за връщане на делото за ново разглеждане на първия съд не може да бъде удовлетворено и следва да се остави без уважение.

По оплакването за нарушение на материалния закон:

Същото се поддържа по съображения за недоказаност на обвинението в контекста на наведеното оплакване по чл. 348, ал.1, т.2 от НПК, което се намери за неоснователно.

Оплакването за неправилно приложение на материалния закон също е неоснователно. В рамките на установените факти материалният закон е приложен

правилно и поведението на подсъдимата по получаване на наследващ се дар за да изпълни служебните си задължения по издаване на решение на ТЕЛК правилно е субсумирано във фактическия състав на престъплението по чл. 301 от НК.

Субект на активния подкуп по чл. 301 от НК е длъжностно лице, което действа в рамките на своята служебна компетентност с користна цел, в настоящият случай като приеме наследващ му се дар, за да изпълни служебно задължение.

Съгласно обвинението, подсъдимата М. е действала в качеството на председател на ТЕЛК – (населено място) и е приела наследваща ѝ се парична сума за да издаде инкриминираното решение на председателстваната от нея териториална лекарска комисия. Териториалните лекарски комисии (ТЕЛК) имат своята нормативна уредба в чл. 105 от Закона за здравето (ЗЗ), съгласно който текст ТЕЛК се откриват и закриват от директорите на регионалните здравни инспекции съгласувано с министъра на здравеопазването към държавни и общински лечебни заведения за болнична помощ или други, изчерпателно изброени медицински центрове. В чл. 105, ал. 2 от същия закон е посочено, че ТЕЛК са структурни звена на лечебните заведения, към които са открити.

Подсъдимата М. годин субект на престъплението по чл. 301 от НК, тъй като при осъществяване на функциите на председател на ТЕЛК е осъществявала дейност по извършване на медицинска експертиза относно намалената работоспособност на свидетеля К., а не е действала в качеството си на лекар, който извършва лечебна дейност, в които случаи медицинският персонал няма длъжностно качество (ТР № 2/21.12.2011 г. по н.д. № 2/2011 г. на ОСНК на ВКС).

Длъжностното качество на подсъдимата правилно е квалифицирано по смисъла на чл. 93, ал. 1, б. „а“ от НК като лице, което изпълнява служба в държавно учреждение, с оглед структурата и функциите на териториалните лекарски комисии, които се откриват и закриват съгласувано с министъра на здравеопазването като представител на изпълнителната власт. Независимо, че се създават като структурни звена на лечебните заведения, към които са открити ТЕЛК са органи за извършване на медицинска експертиза по смисъла на чл. 101 от ЗЗ, която дейност съгласно ал. 2 на същия текст се ръководи от министъра на здравеопазването и от регионалната здравна инспекция и има за цел установяване на временна/намалена работоспособност или вида и степента на причиненото увреждане с цел финансова компенсация от страна на държавата на лицето, чието състояние е обект на медицинска експертиза.

Изпълнителното деяние на престъплението правилно е определено под формата на приемане на подкуп, която квалификация съответства на фактите по делото за поведението на подсъдимата, която е придобила владението върху облагата, предмет на подкупа и след това е изразила отношението си към вече получената облага, като се е съгласила да извърши исканото действие по служба, в случая да издаде решение на ТЕЛК със съответен процент инвалидност (ТР 1/2021 г. на ОСНК на ВКС по т.д. 1/2019 г.).

Не се установи основателност и на оплакването за явна несправедливост на наложеното наказание.

Наказателната отговорност на подсъдимата М. е реализирана при условията на чл. 55, ал.1, т.2, б. „б“ от НК , като на подсъдимата е определено наказание „Пробация“ с пробационните мерки по чл. 42а, ал. 2, т. 1 и 2 от НК (които са задължителни) и мярката поправителен труд по т. 5 от същия текст за срок от две години, съответно мярката по т., е определена с периодичност два пъти седмично.

В касационната жалба на подсъдимия не се съдържа конкретна аргументация в подкрепа на релевираното оплакване по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК, като се сочи, че въззивният съд неправилно е потвърдил срока на наказанието пробация и

налагането на пробационната мярка по т. 5, с което е допуснал нарушение на закона. В съдебно заседание пред ВКС по повод явната несправедливост на наказанието на М., защитата се позовава на продължителността на мерките за процесуална принуда, задържане под стража и домашен арест, които подсъдимата е търпяла в хода на наказателното производство и на неговата продължителност за срок от пет години.

Първият аргумент е напълно ирелевантен спрямо вида и размера на наказанието, тъй като мерките за неотклонение нямат характер на наказание, а имат за цел да попречат на обвиняемия/подсъдимия да се укрие или да извърши престъпление в хода на висящото наказателно производство, поради което тяхната продължителност не може да наложи определяне на по-ниско по размер наказание.

Продължителността на наказателното производство от пет години не е прекомерна, (до голяма степен продължителността на съдебната фаза пред първия съд е обусловена от усилията на съда по повод искането на защитата да издири лицето Г. К. и да я призове като свидетел) не е довела до нарушаване на изискването за разумен срок за неговото провеждане, поради което изискването за справедлив съдебен процес не е нарушено. Следва да се отбележи, че наказанието на подсъдимата е определено при условията на чл. 55 от НК, поради което допълнителна компенсация чрез намаляването му по размер не се налага.

Продължителността на пробационните мерки е съобразена с високата степен на обществена опасност на извършеното деяние, с оглед засягането на обществените отношения, свързани със здравното социално осигуряване на гражданите и правата им да бъдат компенсирани при получаване на професионално увреждане на здравето или при загуба или намаляване на тяхната работоспособност. Подсъдимата е осъществила състава на престъплението в качеството ѝ на председател на ТЕЛК, което е допълнително укоримо обстоятелство и правилно е намерило отражение при определянето на размера на съответната санкция.

Наложенията пробационна мярка поправителен труд е съобразена с текста на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ от НК, поради което не е определена в нарушение на закона, същата е постановена да се изпълнява по местоработата на подсъдимата в МБАЛ (болница), поради което се прецени като напълно съответна на тежестта на деянието и личността на подсъдимата М.

С оглед посочените съображения искането за намаляване на наложеното наказание на подсъдимата М. се намери за неоснователно, поради което въззивното решение като правилно и законосъобразно следва да се остави в сила, а касационната жалба на подсъдимата да се остави без уважение като неоснователна.

Предвид изложеното и на осн. чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, ВКС, Трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 140/01.12.2023 г. на Апелативен съд – гр. Велико Търново по в.н.о.х.д. № 20234000600217/2023 г. по описа на същия съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: